

Tines de ca n'Escaiola (grup 1)

Talamanca

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Mas Escaiola, km 28,7 carretera BV1221 Terrassa-Navarcles, 08279 Talamanca
Emplaçament	Al km 28,7 carretera BV1221 Terrassa-Navarcles, camí a l'esquerra i després dreta, seguim uns 700m

Coordenades:

Latitud:	41.73274
Longitud:	1.9319
UTM Est (X):	411173
UTM Nord (Y):	4620655

Classificació

Número de fitxa	08277-17
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XVIII-XX
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Les tines han perdut completament la coberta i part del parament. La runa s'acumula a l'interior.
Protecció	Legal
Observacions protecció:	BCIL 617-I
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. cad.: 013A00013
Autoria de la fitxa	Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa:	dj., 10/05/2007 - 02:00

Descripció

A ca n'Escaiola hi ha dos grups de tines, un al costat del camí i altre proper a la casa, amb un total de quatre tines i una barraca. El grup que es troba al peu del camí és constituït per dues tines i una barraca. Observant el conjunt de cara a les portes d'entrada a les tines, descrivim les edificacions d'esquerra a dreta. La tina núm. 1 té les plantes interior i exterior rectangulars. La part inferior dels murs és construïda amb pedra amoterada i a l'interior hi trobem el dipòsit revestit de peces ceràmiques envernissades. Les rajoles estan deteriorades i la filada superior ha caigut. La runa que omple el dipòsit dificulta determinar la seva fondària. S'han ensorrat la part superior dels murs i la seva coberta. La tina núm. 2 presenta el dipòsit circular i la planta exterior rectangular. Com en el cas anterior la part inferior dels murs (dipòsit) és de pedra amoterada. El dipòsit circular està revestit amb peces ceràmiques envernissades lleugerament corbades. A la part superior dels murs, parcialment ensorrats, s'hi ubica una finestra i part de l'entrada. Ha perdut la coberta totalment, però sembla que aquesta era a una aigua. Actualment no s'observen els brocs, que probablement es trobaven a l'espai que queda lliure entre les dues tines. Les pedres emprades per a la construcció d'aquestes tines són de grans dimensions i per reomplir els espais buits n'hi ha d'altres de falcades de petites dimensions. AAVV (2005:212-213) Aquest grup de tines presenta una edificació auxiliar. A un metre de la tina núm.2 trobem una barraca construïda amb pedra seca. Ha perdut la coberta i el seu estat de conservació és molt dolent. La planta és de forma rectangular amb 2,40 m d'ample i 2,20 m de llarg. La situació de l'entrada sembla que devia estar ubicada de cara al camí. El gruix de les parets és de 50 cm.

Història

El recipient fonamental per a l'elaboració del vi al Bages a partir del segle XVII era la tina. A l'edat mitjana la verema era xafada en un recipient de fusta que es coneixia amb el nom de follador i el most s'abocava després en un cup de fusta on es fermentava. L'evolució va portar a la construcció de cups o tines de pedra. Eren rodones o quadrades, fetes amb pedra i morter de calç i impermeabilitzades amb cairons o grans rajoles envernissades de color rogenc. Les tines enmig de les vinyes són la mostra més viva del passat vitivinícola de la comarca del Bages. A principis del XVIII la vinya ja era molt important a la zona del pla. A partir d'aquest moment es va viure una extensió del conreu al Bages, fet que farà proliferar la construcció d'aquest tipus d'estructures de tipus rural. La dificultat de transportar la verema per camins de bast, és a dir, per camins on només passava un animal, i la mateixa escassetat d'animals, determinà la localització de les tines. Tenir la tina a casa era l'opció més lògica en els pobles del pla, on les distàncies eren petites i els camins més bons permetien transportar la verema fins a casa. La problemàtica es presentava en llocs com el terme de Talamanca, d'orografia accidentada, d'hàbitat dispers, i amb camins dolents i enfilats que feien la distància entre la vinya i la casa més llarga. Una opció davant d'això doncs, consistia a construir la tina a tocar del mas principal, mentre que l'altre opció fou construir la tina a la mateixa vinya, de manera que, quan es veremava el raïm, anava directe a la tina. Amb la fil·loxera i el progressiu abandonament del camp a principis del segle XX, aquestes tines entren en desús. BALLBÈ (1993:7) Les tines enmig de les vinyes responen a un fenomen exclusiu de les Valls del Montcau. Cap altra comarca vitícola de Catalunya gaudeix d'aquest tret específic.

Bibliografia

AA.DD (2005). Tines a les valls del Montcau. Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Farell Editors, Sant Vicenç de Castellet. BALLBÈ, Miquel (1993). Tines al mig de les vinyes a la comarca del

